

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Γλωσσική Κατάκτηση

Ενότητα 6 : Κατάκτηση Μορφολογίας

Χριστίνα Μανουηλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Τμήμα Φιλολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

- Μορφολογικές διαδικασίες (κλίση, παραγωγή, σύνθεση)
- Κατάκτηση μορφολογικών διαδικασιών
- Αρχή απλοποίησης
- Κατάκτηση πληθυντικού και κλιτικής μορφολογίας
- Χρήση νεολογισμών και μη υπαρκτών λέξεων
- Wug test

Μορφολογία (1/3)

“Maybe in order to understand mankind, we have to look at the word itself. Mankind. Basically, it’s made up of two separate words - ‘mank’ and ‘ind.’ What do these words mean? It’s a mystery, and that’s why so is mankind.”

Jack Handey, *Deep Thoughts*

Μορφολογία (2/3)

- Παραγωγική Μορφολογία
- Κλιτική Μορφολογία
- Σύνθεση

- **Κλίση**: προσφυματοποίηση, χωρίς αλλαγή λεξήματος, π.χ. *χρόνος, αριθμός*

- **Παραγωγή**: προσθήκη προσφυμάτων τα οποία αλλάζουν τη γραμματική κατηγορία, π.χ. *χτίζω > χτίστης*

- **Σύνθεση**: δημιουργία νέου λεξήματος από δύο άλλα, π.χ. *ανεμόμυλος*

Μορφολογία (3/3)

Η κατάκτηση της Μορφολογίας μπορεί να διαρκέσει αρκετά χρόνια

1) Κάποιες διακρίσεις στη σημασία είναι «νοητικά» πιο δύσκολες από κάποιες άλλες.

2) Κάποια κλιτικά παραδείγματα είναι λιγότερο ομαλά σε σχέση με άλλα

3) Η τυπολογία της κάθε γλώσσας επηρεάζει την κατάκτηση της μορφολογίας, π.χ. Τα *επιθήματα* είναι πιο εύκολα από τα *προθήματα*.

- Αναλυτικές – Συνθετικές – Συγκολλητικές γλώσσες

Κλίση

- Τα παιδιά κατακτούν την **κλίση σχετικά νωρίς** (Πολωνικά, Ρωσικά, Τουρκικά, Ουγγρικά).
- Η κατάκτηση εξαρτάται από τη σημασία και τη δομική περιπλοκότητα

Βήματα:

- 1) **Καθόλου χρήση** κλίσης εκεί όπου θα έπρεπε να υπάρχει
- 2) **Σποραδική χρήση** λίγων μόνο τύπων
- 3) Γενική **χρήση και υπεργενίκευση** (*foots, mans*).
- 4) Αντίληψη των «ορίων» χρήσης και κατάκτηση ανώμαλων τύπων (*cat – cats vs. foot – feet*)

Παραγωγή

- Η παραγωγή εμφανίζεται μετά από την κλίση.
- Τα παιδιά αρχίζουν να φτιάχνουν καινούργιες λέξεις στην ηλικία των **18 – 24 μηνών** για να **καλύψουν σημασιολογικά κενά**.
- **2 ετών**: Πρώτη παραγωγή με *μηδενικό μόρφημα*, *to key*, *to scale*
- **2-3 ετών**: Παραγωγή με επιθήματα, π.χ. *-er* (συστηματική χρήση γύρω στα 4)
- Συνήθη επιθήματα: υποκοριστικά, δράστης, όργανο.

Σχέση μορφολογικών διαδικασιών (1/2)

ΠΟΝΤΙΚΟ-ΦΑΓΩΜΕΝΟΣ vs. ΦΑΓΩΜΕΝΟ-ΠΟΝΤΙΚΟΣ

- Γενετική Γραμματική: Η μορφολογία έχει αυτονομία
- Στο τομέα της Μορφολογίας, υπάρχει μια συγκεκριμένη σχέση ανάμεσα στην παραγωγή, την κλίση και τη σύνθεση
- Π.χ. η σύνθεση προηγείται της κλίσης και ποτέ δεν συμβαίνει το αντίθετο

Σχέση μορφολογικών διαδικασιών (2/2)

Η σύνθεση τροφοδοτεί την κλίση αλλά ποτέ το αντίθετο

- Kirarsky (1982): η κλίση αναπαρίσταται καθολικά σε ένα ξεχωριστό επίπεδο το οποίο βρίσκεται μετά από τις υπόλοιπες μορφολογικές διαδικασίες
- Π.χ. Κλιτικά επιθήματα δεν μπορούν να εμφανιστούν μέσα στη σύνθεση
- *birdcages vs. *birdscage*
- *catchasers vs. *catschaser* ΑΛΛΑ *micechaser*

Τα παιδιά γνωρίζουν αυτούς τους περιορισμούς;;

- **Gordon (1985) & Clahsen et al (1993):** διερεύνησαν αυτό το ερώτημα
- **Gordon (1985):** “Here is a puppet who likes to eat Xs. What would you call him?”
- Απάντηση: “An X-eater”

Gordon (1985)

- Τα παιδιά συνήθως έλεγαν “rat-eater” και όχι “rats-eater” εκτός κι αν το X ήταν κάποιος ανώμαλος πληθυντικός
- Όπου χρησιμοποίησαν το *mouses* ως υπεργενικευμένο πληθυντικό δεν το έβαλαν μέσα στη σύνθεση
- Τα παιδιά είναι ευαίσθητα σε αυτόν τον περιορισμό

Αρχή Απλοποίησης

- **Clark (1993):** Το γεγονός ότι η κλίση «αφαιρείται» πριν τη σύνθεση προϋποθέτει ότι τα παιδιά εφαρμόζουν κάποια «**Αρχή απλοποίησης**»
- Γι' αυτό και το mice-eater είναι αποδεκτό, γιατί δεν χρειάζεται να αφαιρεθεί η κλίση
- **Προϋπόθεση:** τα παιδιά «γνωρίζουν» πως σχηματίζεται ο πληθυντικός

Clahsen et al (1993)

(1/6)

- Έλεγχος της Υπόθεσης της Απλοποίησης χρησιμοποιώντας Γερμανικά
- Στα Γερμανικά, οι ομαλοί πληθυντικοί –s αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 10% των περιπτώσεων

Clahsen et al (1993)

(2/6)

- μηδενικό: 'der Apfel' => 'die Apfel'
- -e: 'der Hund' => 'die Hunde'
- -er: 'das Kind' => 'die Kinder'
- -(e)n: 'die Frau' => 'die Frauen'
- -s: 'das Auto' => 'die Autos'

- **-s**: είναι σπάνιο αλλά χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχει τίποτε άλλο διαθέσιμο, π.χ. Με δάνειες λέξεις π.χ. *Hobbys* , νεολογισμούς, *Homepage*s, ακρωνύμια κ.λπ.

Clahsen et al (1993)

(3/6)

- Δύο ειδών προσφύματα συμβαίνουν στο εσωτερικό των συνθέτων:
  - 1) ανώμαλοι πληθυντικοί, π.χ. Schwein+e+stall
  - 2) το συνδετικό μόρφημα –s , π.χ. Liebe+s+kummer
- Το μόρφημα του πληθυντικού δεν βρίσκεται ποτέ στο μέσο της λέξης
- *Auto+s+berg ‘βουνό από αυτοκίνητα’
- *Sozi+s+treffen ‘συνάντηση σοσιαλιστών’

Clahsen et al (1993)

(4/6)

- Τα παιδιά που μαθαίνουν Γερμανικά **δεν** αφαιρούν **συστηματικά** τα κλιτικά μορφήματα στη σύνθεση
- Σε ηλικίες από 3 έως 8 χρονών, τα παιδιά τείνουν να συμπεριλαμβάνουν το κλιτικό μόρφημα στο 1/3 των περιπτώσεων
- Ποιό όμως μόρφημα δέχονται τα παιδιά στο εσωτερικό της σύνθετης λέξης;
- *Είναι για όλα τα παιδιά το –s ομαλή κλίση;*

Clahsen et al (1993)

(5/6)

- Τα παιδιά που μιλούν Γερμανικά παραλείπουν τους τύπους που θεωρούν ομαλούς από το εσωτερικό του συνθέτου
- Luftballon+s Luftballonfresser – «αυτός που τρώει μπαλόνια»
- Οι ανώμαλοι τύποι παραλείπονται σε μικρότερο βαθμό

Clahsen et al (1993)

(6/6)

- «Τα παιδιά δεν παραβιάζουν ποτέ τους μορφολογικούς περιορισμούς στη σύνθεση και την κλίση»
- «Η εσωτερική αρχιτεκτονική του μορφολογικού συστήματος είναι ανεξάρτητη από τις εισερχόμενες πληροφορίες αλλά εξαρτημένη από τη γραμματική του κάθε παιδιού»

THE CHILD'S LEARNING OF ENGLISH MORPHOLOGY

Jean Berko (Gleason), 1958

- Κατάκτηση πληθυντικού και κλιτικής μορφολογίας

Τι μαθαίνουν τα παιδιά;

- Θυμούνται / μιμούνται απλώς αυτά που ακούν ή μαθαίνουν κανόνες;
- Αποδεικτικά στοιχεία ότι μαθαίνουν κανόνες.
  - Πώς χειρίζονται τα παιδιά λέξεις τις οποίες δεν έχουν ξανακούσει;
  - Το τεστ “Wug”
  - Υπεργενίκευση

Χρήση Νεολογισμών / Μη υπαρκτών λέξεων

- Εάν το παιδί μπορεί να παράγει το σωστό τύπο σε μια λέξη που είναι αδύνατο να την έχει ξανακούσει πριν, τότε σημαίνει πως έχει κατακτήσει το σύστημα των αλλόμορφων του πληθυντικού στα Αγγλικά, και ότι είναι σε θέση να γενικεύσει σε νέες περιπτώσεις και να επιλέξει το σωστό τύπο
- *witch* > *witches* (ίσως απομνημόνευση)
- * *gut* > * *gutches* (απόδειξη ότι γνωρίζουν, έστω και ασυνείδητα τον κανόνα)

Επιλογή υλικού

- Μελέτη του λεξιλογίου που χρησιμοποιούν παιδιά του δημοτικού για να εντοπιστούν τα στοιχεία της κλιτικής μορφολογίας της Αγγλικής με τα οποία είναι εξοικειωμένα τα παιδιά
- Αυτές οι περιοχές είναι:
  - 1) Ο πληθυντικός (-s)
  - 2) Κτητικές δομές ('s)
  - 3) 3ο πρόσωπο ενικού (-s)
  - 4) Ο εξακολουθητικός τύπος (-ing)
  - 5) Ο αόριστος (-ed)
  - 6) συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός. (-er, -est)

Αλλομορφία Πληθυντικού

- ❖ Τα αλλόμορφα του πληθυντικού είναι τα **/-s -z -əz/**, και έχουν την εξής κατανομή:
  - **/-əz/** μετά από θέματα που λήγουν σε /s z š č / π.χ. *glasses, watches*
  - **/-s/** μετά από θέματα που λήγουν σε /p t k f θ/, π.χ. *hops, hits*
  - **/-z/** μετά από όλα τα υπόλοιπα θέματα, δηλ. όσα λήγουν σε /b d g v ð m n ŋ r l /, φωνήεντα και ημίφωνα, π.χ. *bids, babies.*

Αλλομορφία Αορίστου

- ❖ Τα αλλόμορφα του αορίστου είναι τα **/t ~ d ~ əd/** και έχουν την εξής κατανομή:
  - **/-əd/** μετά από θέματα που λήγουν σε /t d/,
π.χ. *Melted*
  - **/-t/** μετά από θέματα που λήγουν σε /p k t f θ š /,
π.χ. *Stopped*
  - **/-d/** μετά από θέματα που λήγουν σε ηχηρά σύμφωνα εκτός από το /-d/
π.χ. *climbed, played*

Εξακολουθητικός χρόνος, συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός

- Ο εξακολουθητικός τύπος *-ing* όπως και τα επίθετα σε *-er* και *-est* δεν εμφανίζουν αλλόμορφα
- Γνώση σωστού αλλόμορφου απαιτεί γνώση του φωνολογικού συστήματος

Στοιχεία Παραγωγικής Μορφολογίας στο Λεξιλόγιο των παιδιών 1^{ης} τάξης

- Ελεύθερο μόρφημα + παραγωγικό επίθημα,
teach-er, thankful, beautiful
- Δύο ελεύθερα μορφήματα σε σύνθεση,
birthday, blackboard

Προβλήματα

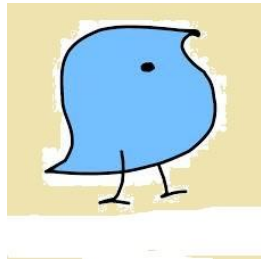
- 1) Περιορισμένος αριθμός λέξεων για να υποθέσουμε ότι τα παιδιά γνωρίζουν π.χ. το *-ful*
- 2) Η σύνθεση και παραγωγική μορφολογία υπόκεινται και σε τονικούς περιορισμούς

Υλικό - Διαδικασία

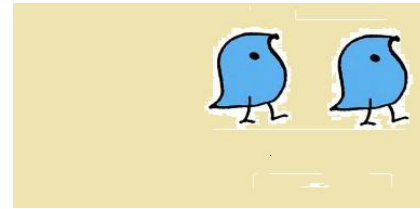
- Σκίτσα τα οποία αντικατοπτρίζουν μη υπαρκτές λέξεις
- 27 εικόνες αντικατοπτρίζουν αντικείμενα, ζώα και ανθρώπους οι οποίοι κάνουν διάφορες πράξεις
- Εικόνες υπαρκτών αντικειμένων

The “Wug” Test (Berko, 1958)

(1/3)

This is a wug.

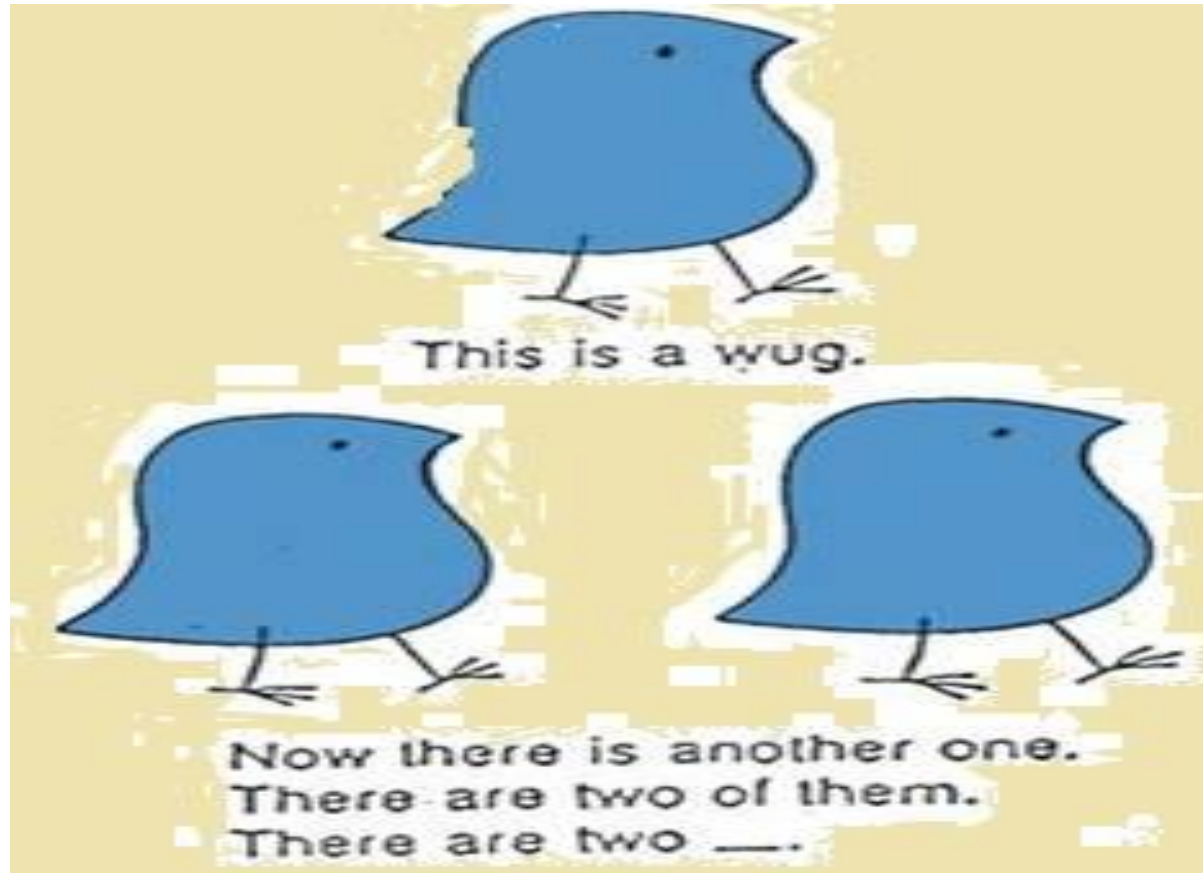

Now there are two
of them. There are two
-----.

Ίδια διαδικασία για εξακολουθητικό, αόριστο, συγκριτικό κ.λπ.

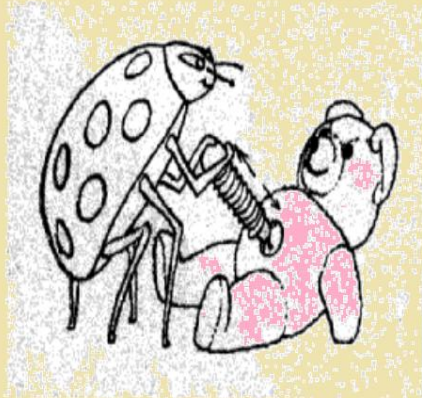
The “Wug” Test (Berko, 1958)

(2/3)

The “Wug” Test (Berko, 1958)

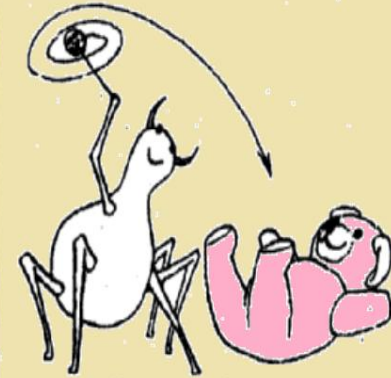
(3/3)

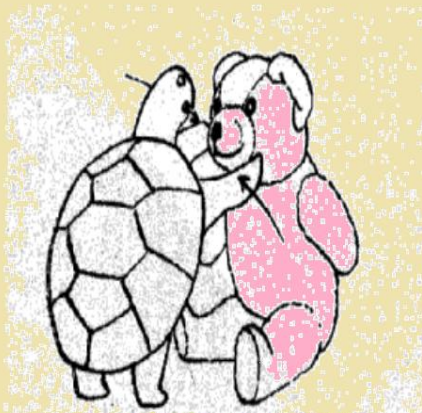
neak / noke (speak / spoke)

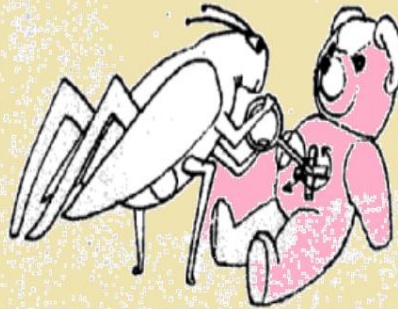
pro / prew (throw / threw)

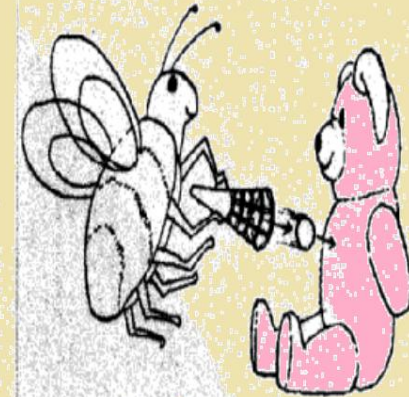
pell / pold (sell / sold)

sty / stought (buy / bought)

jing / jang (sing / sang)

streep / strept (creep / crept)

Σύνθετα

- Afternoon
  - Airplane
  - Birthday
  - Breakfast
  - Blackboard
  - Fireplace
  - Football
  - Handkerchief
  - Holiday
  - Merry-go-round
  - Newspaper
  - Sunshine
  - Thanksgiving
  - Friday
- Ερώτηση προς παιδιά: Γιατί λέγεται έτσι;

Συμμετέχοντες

- 18 κορίτσια, 15 αγόρια (προσχολικής ηλικίας)
- 26 αγόρια, 35 κορίτσια (πρώτη τάξη δημοτικού)
- 12 ενήλικες (7 γυναίκες, 5 άνδρες)

Παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας: δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ αγοριών και κοριτσιών

TABLE 1. DISTRIBUTION OF CHILDREN AT EACH AGE LEVEL
FOR COMPARISON OF THE SEXES

<i>Age</i>	<i>Boys</i>	<i>Girls</i>	<i>Total</i>
4	2	2	4
4:6	1	1	2
5	2	2	4
5:6	2	2	4
6	10	10	20
6:6	6	6	12
7	5	5	10
Total:	28	28	56

Wug test

βίντεο

- <http://www.youtube.com/watch?v=bWEiqVGfPmA>
- http://www.youtube.com/watch?v=leF33vu2K_M
- ❖ Τα παραπάνω βίντεο αποτελούν παραδείγματα διεξαγωγής ενός wug test !

Αποτελέσματα Πληθυντικού: Διαφορές ηλικίας

TABLE 2. AGE DIFFERENCES ON INFLEXIONAL ITEMS

Item school answers <i>Plural</i>	Percentage of correct pre-	Percentage of correct first- grade answers	Significance level of difference
glasses	75	99	.01
wugs	76	97	.02
luns	68	92	.05
tors	73	90	—
heafs	79	80	—
eras	58	86	.05
tasses	28	39	—
gutches	28	38	—
kazhes	25	36	—
nizzes	14	33	—

Item	Percentage of <i>Correct pre- School ans.</i>	Percentage of <i>correct 1st Grade ans</i>	Significance <i>level of diff.</i>
<i>Progressive</i>			
zibbing	72	97	.01
<i>Past Tense</i>			
binged	60	85	.05
glinged.	63	80	
ricked	73	73	—
melted	72	74	
spowed	36	59	—
motted	32	33	—
bodded	14	31	.05
rang	0	25	.01
<i>Third Singular</i>			
oodges	57	56	—
nazzes	47	49	
<i>Possessive</i>			
wug's	68	81*	—
bik's	68	95	.02
niz's	58	46	
wugs'	74	97	.02
biks'	74	99	.01
nizzes'	53	82	.05

Παρατήρηση

- Τα παιδιά της 1^{ης} δημοτικού είχαν καλύτερες επιδόσεις στις μισές περίπου περιπτώσεις

TABLE 3. PERCENTAGES OF CHILDREN SUPPLYING
CORRECT PLURAL FORMS

<i>Item</i>	<i>Allomorph</i>	<i>% Correct</i>
glasses	əz	91
wugs	z	91
luns	z	86
tors	z	85
heafs, -ves	/-s/ /-z/	82
kras	z	79
tasses	əz	36
gutches	əz	36
kazhes	əz	31
nizzes	əz	28

Αποτελέσματα: Πληθυντικός

- Τα παιδιά κατέχουν και τα τρία αλλόμορφα του πληθυντικού και τα χρησιμοποιούν
- Μεγαλύτερη δυσκολία με το **/əz/**
- Φαίνεται ότι η περίοδος κατάκτησης του **/əz/** αρχίζει στην προσχολική ηλικία και ολοκληρώνεται αργότερα

TABLE 4. PERCENTAGES OF CHILDREN SUPPLYING
CORRECT VERB FORMS

<i>Item</i>	<i>Allomorph</i>	<i>Percentage Correct</i>
<i>Progressive</i>		
zibbing	/-in/	90
<i>Past Tense</i>		
binged, bang	/-d ~ æ/	78
glinged, glang	/-d ~ æ/	77
ricked	/-t/	73
melted	/-ad/	73
spowed	/-d/	52
motted	/-od/	33
bodded	/-od/	31
rang	/æ/	17
<i>Third Singular</i>		
loodges	/-əz/	56
nazzes	/-əz/	48

Κλιτική μορφολογία ρήματος: εξακολουθητικός τύπος

- *-ing*: Σημαντικά καλύτερη επίδοση στον εξακολουθητικό τύπο, απ'ότι στον Αόριστο
- *-ing*: Σημαντική διαφορά μεταξύ παιδιών σχολικής και προ-σχολικής ηλικίας
- Δεν υπάρχει αλλομορφία, είτε γνωρίζουν τον τύπο είτε όχι. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι τον γνωρίζουν

Κλιτική μορφολογία ρήματος: Αόριστος (1/2)

- /t /, /d/: τα παιδιά τα χειρίζονται χωρίς ιδιαίτερο πρόβλημα
- /t /, /d/: διαφορά μεταξύ παιδιών σχολικής και προσχολικής ηλικίας
- **Bing, gling**: στόχος *bang, glang* (*sing, sang*). Το 50% των ενηλίκων είπε *bang* και το 75% είπε *glang*. Μόνο ένα παιδί χρησιμοποίησε ανώμαλους τύπους

Κλιτική μορφολογία ρήματος: Αόριστος (2/2)

- **motted, bodded, rang**: πολύ χαμηλά ποσοστά (παρόλο που μπορούν να παράγουν το *melted*)
- Τα παιδιά γνωρίζουν τον κανόνα για το *melted* αλλά δεν μπορούν να τον επεκτείνουν για να καλύψει και το *motted*.
- **motted, bodded, rang**: Διαφορά μεταξύ σχολικής και προσχολικής ηλικία
- **Rang**: κανένα παιδί προσχολικής ηλικίας δεν απάντησε σωστά = δεν έχουν το μοτίβο παραγωγής ανώμαλων τύπων.
- Μπορούν να διαχειριστούν τους ομαλούς τύπους με τα αλλόμορφα /t/, /d/ αλλά όχι με το /əd/

TABLE 5. PERCENTAGES OF CHILDREN SUPPLYING
CORRECT POSSESSIVE FORMS

<i>Singular</i>	<i>Allomorph</i>	<i>Percentage Correct</i>
wug's	/-z/	84
bik's	/-s/	87
niz's	/-əz/	49
<i>Plural</i>		
wugs'	∅	88
biks'	∅	93
nizzes'	∅	76

Κλιτική μορφολογία: δομή κτήσης

- Δυσκολία με το αλλόμορφο /əz/
- Στον πληθυντικό, το μόνο που είχαν να κάνουν ήταν να προσθέσουν ένα μηδενικό μόρφημα και ουσιαστικά να επαναλάβουν τον τύπο που άκουσαν

Τι κάνουν τα παιδιά;

- Παιδιά ηλικίας 3 ετών χρησιμοποιούν παραγωγικά όλα αυτά τα μορφήματα σε νεολογισμούς
- -ing κατακτάται νωρίς (συμβατό με όλα τα περιβάλλοντα)
- Ακολουθούν ο πληθυντικός, κτήση και τα αλλόμορφα του αορίστου
  - /wugz/ /wuks/ /wucIz/
  - /wugd/ /wukd/ /wudId/
  - Σε όσες περιπτώσεις υπάρχει επιπλέον φωνήεν, η κατάκτηση επιβραδύνεται

Έχουμε περιπτώσεις υπεργενίκευσης στο wug τεστ;

- Υπεργενίκευση: Εφαρμογή των μορφολογικών και συντακτικών κανόνων
- Συνήθως το βλέπουμε με ανώμαλους τύπους
  - Goed, eated, hurted
  - Mouses, mooses, childs
- Παιδιά ηλικίας μέχρι και 7 ετών υπεργενικεύουν, όπως επίσης και ενήλικες που μαθαίνουν μια νέα γλώσσα
- Wug test: **δεν** έχουμε περιπτώσεις υπεργενίκευσης, γιατί τα παιδιά δεν φαίνεται να προτιμούν κάποιους τύπους στη θέση κάποιων άλλων

Αποτελέσματα: Σύνθετα

- Γιατί ονομάζεται ο *μαυροπίνακας* έτσι;

4 ειδών απαντήσεις:

- 1) Γιατί είναι μαυροπίνακας
- 2) Γιατί γράφουμε επάνω του (λειτουργικό χαρακτηριστικό)
- 3) Γιατί είναι μαύρος (διακριτό χαρακτηριστικό)
- 4) Ετυμολογική εξήγηση (13% των απαντήσεων, π.χ. *Thanksgiving*)

Ετυμολογική εξήγηση

- Μικρό ποσοστό
- Συνήθως παραπέμπει σε κάποια «προσωπική» σημασία που έχει δώσει το παιδί στο σύνθετο και είναι άσχετο με την ιστορία της λέξης
- ***Airplane***: it is a plain thing that goes in the air
- ***Breakfast***: because you have to eat it fast to go to school
- ***Thanksgiving***: because people give things to one another
- ***Friday***: a day when you have fried fish

Wug tests

● Αποτελέσματα

- Πολύ μικρά παιδιά μπερδεύονται με την ερώτηση και δεν μπορούν να απαντήσουν σωστά, απαντώντας π.χ. “two wug.”
- Παιδιά πρώτης τάξης δεν είχαν κανένα πρόβλημα με το [s] και το [z].
- Και τα παιδιά προσχολικής ηλικίας και αυτά της πρώτης τάξης είχαν πολλά προβλήματα με το αλλόμορφο [əz], απαντώντας σωστά σε λιγότερες από τις μισές φορές, πιθανότατα γιατί εμφανίζεται σε περιορισμένα συμφραζόμενα.
- **Κύριο εύρημα**
- Πρώτη πειραματική απόδειξη ότι μικρά παιδιά έχουν γνώση του μορφολογικού κανόνα της γλώσσας τους.

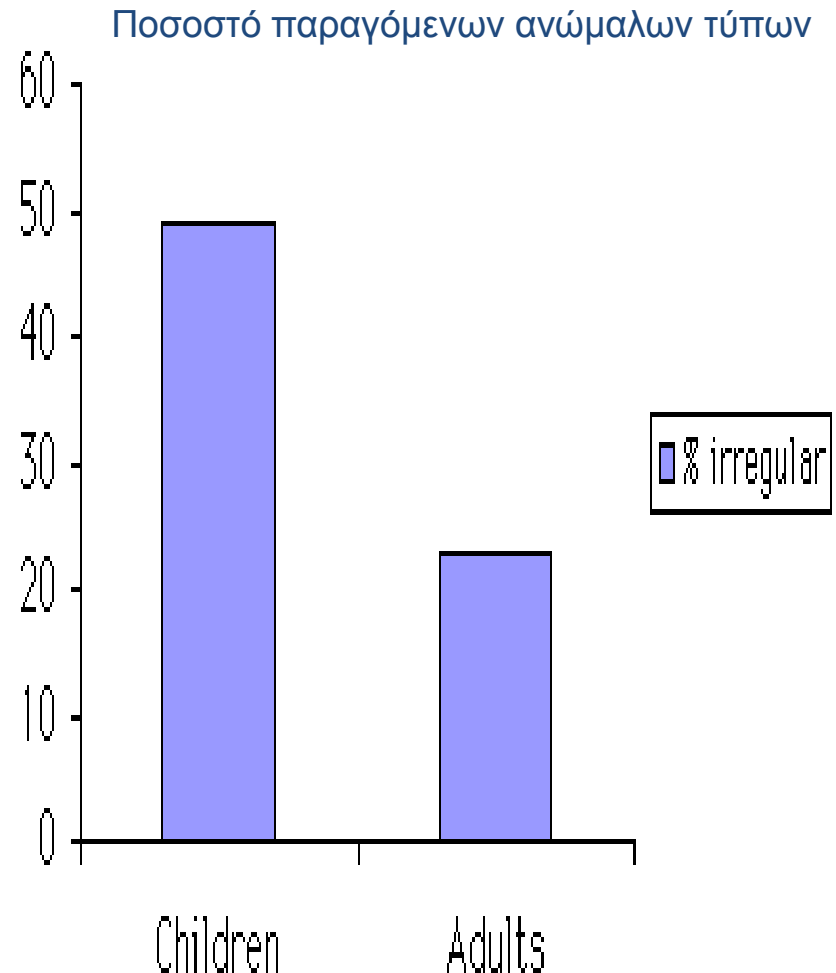

Έχουν κατακτήσει τα παιδιά τους μορφολογικούς κανόνες;

- Διαφορά μεταξύ σχολικής και προσχολικής ηλικίας
  - Καλύτερη επίδοση στα αλλόμορφα [s] και [z] και λιγότερο καλή στο [θz]

Παραγωγικοί ανώμαλοι τύποι

- [Al Jallad, Flint, and Richardson 2005](#)
- Οι συμμετέχοντες πρέπει να σχηματίσουν τον αόριστο μη οικείων ρημάτων
  1. Jim **BLINGS** everyday.
    - Yesterday John
  2. Alan **CHINES** everyday.
    - Yesterday Alan
- Συμμετέχοντες
  - 26 παιδιά: ηλικία 6-7 (προφορικά)
  - 44 ενήλικες (γραπτό ερωτηματολόγιο)

MEG στη γλωσσική κατάκτηση

http://www.ted.com/talks/patricia_kuhl_the_linguistic_genius_of_babies

❖ Το παραπάνω βίντεο αναλύει την κρίσιμη περίοδο κατάκτησης της γλώσσας χρησιμοποιώντας παραδείγματα από MEG

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Χριστίνα
Μανουηλίδου.«Γλωσσική κατάκτηση. Κατάκτηση
Μορφολογίας». Έκδοση: 1.0. Πάτρα,
2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1856/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να ησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Διαφάνεια 9: Kiparsky, P. (1983). Word-formation and the lexicon.

In *Proceedings of the 1982 mid-America linguistics conference* (Vol. 3, p. 22). Lawrence, Kansas: Department of Linguistics, University of Kansas.

Διαφάνεια 10,11: Gordon, P. (1985). Evaluating the semantic categories hypothesis: The case of the count/mass distinction. *Cognition*, 20, 209-242.

Clahsen, H., Penke, M., & Parodi, T. (1993). Functional categories in early child German. *Language acquisition*, 3(4), 395-429.

Διαφάνεια 19 έως 51: Berko, J. (1958). *The child's learning of English morphology* (Doctoral dissertation, Radcliffe College).

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Διαφάνεια 34:

<http://www.youtube.com/watch?v=bWEiqVGfPmA>

http://www.youtube.com/watch?v=leF33vu2K_M

Διαφάνεια 52:

http://www.ted.com/talks/patricia_kuhl_the_linguistic_genius_of_babies